

Psykiskt status, exempel vid schizofreni

Områden som bör/kan beröras. Ställs inte upp med rubriker utan beskrivs i löpande text.	Exempel och förslag, kommentarer	
Kort beskrivning av patientens yttre/somatiska observationer:	"Vårdad/särpräglad klädsel",	
	Tecken på yttre trauma:	Rivmärken på halsen, skärsår på handlederna, etc.
	Abstinenssymptom:	Tremor, svettning, etc.
	Missbrukstecken:	Stickmärken, miotiska pupiller, etc.
	Annat:	Foetor ex ore, ikerisk, gula sklerae, kakektisk, etc.
Vakenhetsgrad/medvetandegrad:	Helt vaken, slö, sömnig, i dvala men väckbar, medvetandesänkt men reagerar på smärtstimuli, medvetlös, etc.	
Orienteringsgrad, v b Intellectuella funktioner:	"Helt orienterad (tid, rum och person), orienterad till tid och rum men ej till person". "När- och fjärrminne u.a." Konfabulationer? (tecken på avsaknad av närminne, ses vid Wernicke-Korsakoffs syndrom). Närminne testas med femsaksprov. Vid misstanke om demens utförs Mini-mental test.	
Kontaktförmåga, formell och emotionell:	Formell kontakt gäller grovt att tala begripligt och upprätthålla samtalet. Emotionell kontakt gäller känslomässig tillgänglighet/närvaro, följsamhet. God formell och emotionell kontakt, god formell men bristfällig emotionell kontakt, reserverad/avvisande i kontakten, självförsjunken, ej kontaktbar pga ..., etc.	
Grundstämning/affekter:	Förhöjd/neutral/sänkt. Ex "neutral till lätt sänkt grundstämning." Euforisk, expansiv, irritabel. Oro, irritation, aggressivitet, gråter/skrattar, affektlabil.	
	Typiska schizofrena tecken:	Inadekvata affekter, avrubbade (flacka) affekter - ett "negativt" symptom
	Typiska maniska tecken:	Förhöjd grundstämning. Expansiv, irritabel, euforisk.
Motorik, mimik och talets motorik och fonetik	Anges vid avvikelse, annars ex "Psykomotorik ua"	
	Motorik:	Motoriskt orolig, rastlös, ofrivilliga rörelser, hämmad motorik, etc.
	Mimik:	Sparsam/livlig mimik, etc.
	Tal:	Flödande/ordrikt tal, talträngd, enstaviga svar, stackato tal, lång svarslatens, mutism, talar med hög röst, entonigt, etc.
	Typiska depressiva tecken:	Sparsam mimik, lång svarslatens - tecken på "psykomotorisk hämning"
	Typiska maniska tecken:	Flödande/ordrikt tal, talträngd, talar med hög röst.
	Typiska schizofrena tecken:	Mutism, stackatotal, mumlar för sig själv.
Tankeförlopp:	Koncentrationssvårigheter, ambivalens, tankehämning, förvirring (bör beskrivas), ordsallad (uppkommer vid splittring), perseveration (svårt att avbryta en tankegång), etc.	
	Typiska maniska tecken:	Tankeflykt, ytliga associationer.
	Typiska schizofrena tecken:	Depersonalisation, derealisation, tankedetraktion, tanketrängsel, tankestopp, ordsallad, ytliga associationer, neologismer, förbisvar, perseveration.
Tankeinnehåll:	Tvångstankar, vanföreställningar (kan vara primära eller sekundära, och bisarra eller icke-bisarra), övervärdiga idéer (grandiositet eller megalomani), depersonalisation, derealisation, depressivt tankeinnehåll.	
	Typiska schizofrena tecken:	Tankeutsändning, tankepåsättning, tankeöverföring, tankestyrning, tankepåverkan, tanke- och handlingspåverkan. (Detta är patientens tolkningar av sin jag-störning.)
	Typiska maniska tecken:	Grandiositet, megalomani.
Perceptionsstörningar:	Illusioner, hallucinationer (hörsel/röst-, syn-, lukt- eller somatiska/kroppsliga hallucinationer).	
Suicidal intention:	Ev dödstankar, dödsönskan, suicidtankar, suicidplaner, suicidförsök.	
Sjukdomsinsikt/känsla, behandlingsmotivation:	Ofta obefintlig sjukdomsinsikt och behandlingsmotivation vid schizofreni.	